

**KONCEPCJA PRACY KATOLICKIEGO PRZEDSZKOLA
NIEPUBLICZNEGO Z NAUCZANIEM JĘZYKA MNIEJSZOŚCI
NIEMIECKIEJ IM. BŁ. EDMUNDA BOJANOWSKIEGO
„OCHRONKA”
W CHRZĄSTOWICACH**

WIZJA PRZEDSZKOLA

Katolickie Przedszkole Niepubliczne z Nauczaniem Języka mniejszości Niemieckiej im. bł. Edmunda Bojanowskiego „Ochronka” w Chrząstowicach jest placówką bezpieczną, przyjazną dzieciom i rodzicom oraz nauczycielom i pracownikom. Naszym wychowankom pomagamy rozwijać zdolności i umiejętności, zaspokajać naturalne potrzeby ruchowe, prozdrowotne i proekologiczne oraz kształtować u nich postawy religijne, tolerancyjne wobec innych kultur, mniejszości narodowych i etnicznych,. Dzieciom należącym do mniejszości niemieckiej dajemy możliwość pielęgnowania i rozwijania swej tożsamości narodowej.

CELE I ZADANIA

Główny cel wychowania: „Najwyższym celem wychowania jest, aby człowiek stał się obrazem i podobieństwem Boga na ziemi” (bł. Edmund. Bojanowski)

- Przedszkole, jako placówka katolicka, realizuje cele i zadania określone w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty , przyjmując za podstawę wychowania chrześcijański system wartości.
- Przedszkole realizuje podstawę programową wychowania przedszkolnego określoną rozporządzeniem MEN z 2009 r.
- Wychowanie w przedszkolu opiera się na chrześcijańskiej wizji osoby, Ewangelii głoszonej przez Kościół Katolicki oraz na metodach pracy z dziećmi bł. Edmunda Bojanowskiego.
- Przedszkole zapewnia każdemu dziecku szacunek dla jego godności i tożsamości.
- Przedszkole gwarantuje możliwość podtrzymywania poczucia tożsamości mniejszości narodowej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym

Zadania Przedszkola

- Rozwijanie osobowości, umiejętności i wiedzy poprzez podmiotowe podejście do dziecka i stosowanie zasad indywidualizacji, aktywizacji, stymulacji i współdziałania.

- Angażowanie rodziców w proces edukacyjny poprzez stosowanie wypracowanych form działania i poszukiwanie nowych rozwiązań.
- Wspieranie dzieci i rodziców w rozpoznawaniu możliwości rozwojowych.
- Wspomaganie rozwoju dzieci z trudnościami i tworzenie warunków do rozwoju uzdolnień dzieci.
- Podejmowanie wczesnych działań terapeutycznych.
- Współpraca ze środowiskiem lokalnym dla dobra dzieci i przedszkola.
- Podnoszenie kwalifikacji i doskonalenia nauczycieli w celu podnoszenia jakości pracy.

SPECYFIKA PRACY W OCHRONKACH

Ochronki są przedszkolami z właściwą sobie specyfiką, która wynika z misji i posłannictwa określonych przez założyciela Ochronek i Zgromadzenia Sióstr Służebniczek bł. E. Bojanowskiego. Specyfika ta wyraża się w:

- Wychowaniu integralnym zmierzającym do pełnego rozwoju dziecka, w którym osoba wychowawczyni kierując się dobrem dziecka, zgodnie z jego indywidualnymi zdolnościami, wspiera wychowanka unikając uczestnictwa w tendencjach wychowania do wybujałego indywidualizmu zorientowanego nadmiernie na sukces czy ograniczenia jedynie do wyrównywania braków. Czyni to poprzez osobisty przykład, przekaz wartości, podawane treści, umiejętnie dobrane metody i środki wychowania, odpowiednio dostosowane do wieku i możliwości dziecka oraz stałą współpracę z jego rodziną.
- Działaniach, które podejmuje wychowawczyni w poczuciu pełnienia misji służby wartościom, zmierzające do ochrony i urzeczywistniania wartości oraz godności osoby wychowanka poprzez odkrywanie i rozwijanie jego darów nadprzyrodzonych i naturalnych w odniesieniu do rzeczywistości, w jakiej żyje i do jakiej zmierza.
- Pracy wychowawczo – dydaktycznej i opiekuńczej nastawionej na udział w szeroko pojętych działaniach integracyjnych dotyczących zróżnicowania co do stanu zdrowia, sprawności, statusu społecznego, materialnego oraz różnic pokoleniowych.
- W realizacji misji i wizji pracy wychowawczej podejmowanej w ochronkach, w której należy podkreślić nade wszystko specyfikę klimatu wychowawczego i wynikające z niego konsekwencje dla osób pracujących i całych środowisk związanych z ochronkami.
- W zakresie tych oddziaływań, który przekracza wymiar jedynie widzialny, rozszerza się na wymiar łaski i transcendencji, w tym także na ideały i wartości związane z życiem codziennym, a dotykające tajemnicy świętych obcowania i nadprzyrodzoności.

ZASADY WYCHOWANIA W OCHRONCE

Główną strategią oddziaływania wychowawczego w ochronkach jest strategia świadectwa, która polega na wywołaniu u wychowanka mechanizmu identyfikacji, widzianej, jako nawet często nieświadome przejęcie pewnych cech drugiej osoby (nauczyciela, wychowawcy). Wychowanek i wychowawca (w tym przypadku zatem nie tylko dziecko, ale również rodzice i nauczyciele) utożsamiają się z pewną osobą, tzn. przyswajają sobie lub wprowadzają w swoje

życie pewne cechy innej osoby i przemieniają je w swoje własne według wzorca, jaki jest mu dany przez wychowawcę. Identyfikacja ma miejsce już przy przyswojeniu sobie doświadczenia innych osób, a przez proces włączenia ich we własne życie wywiera wpływ na rozwój osobowości. Dzięki tej strategii nauczycielki i wychowawczynie, jako osoby tzw. personalny symbol wartości, pomagają dziecku w nabywaniu i urzeczywistnieniu takich samych wartości. Zachodzi to nie tyle przez proces poznania lub przedstawiania wartości, lecz przez ukazywanie życia zgodnego z deklarowanymi wartościami. Dodatkowym atutem Ochronki jest fakt wychowywania i edukacji w dwóch językach, który umożliwia dzieciom należącym do mniejszości niemieckiej podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości narodowej przez prowadzenie nauki języka mniejszości niemieckiej.

Do zasad wychowania przedszkolnego stosowanych w Ochronce należą:

- Zasada świadomego i celowego organizowania przez wychowawczynię sytuacji wychowawczych oraz wykorzystanie dla celów wychowawczych codziennych wydarzeń i sytuacji życiowych.
- Zasada integracji praw i potrzeb związanych z rozwojem dziecka, jego naturą oraz rozwijanie ich zgodnie z celem wychowania.
- Zasada dbałości o harmonijny, indywidualny rozwój dziecka, w którym każda sfera jest jednakowo ważna. Działania wychowawcze w sposób integralny są ukierunkowane na wszystkie sfery rozwoju dziecka.
- Zasada wykorzystania ważnej roli spuścizny kulturalnej jako środka wychowawczego. Odwołanie się do polskiej, niemieckiej i regionalnej tradycji i kultury wpisuje się w konkretne uwarunkowania i prowadzi do wychowywania we wspólnocie kościelnej, kulturowej, narodowej, środowiskowej dokonując wszczepienia w problematykę czasu, w jakim żyje człowiek.
- Zasada pielęgnowania tzw. rytuału ochronki (obrzędowość, zwyczaje związane z przeżywaniem pór dnia, dni tygodnia i pór roku), przybliżającego określone ideały i wartości.
- Zasada współdziałania ochronki z rodziną i środowiskiem lokalnym w procesie integralnego wychowania dziecka.
- Zasada wychowania w dwóch językach: polskim i niemieckim.

Zasady współpracy z rodziną i podejmowane zadania:

Mając na uwadze i doceniając fakt, że rodzina jest dla dziecka naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym rozwija się osobowość dziecka, gdzie nabywa ono podstawowych nawyków i otrzymuje wzory zachowań, Ochronka podejmuje stałą współpracę z rodzicami. Właściwie zorganizowana współpraca obu środowisk wychowawczych w przekazie systemu norm i wartości, integralnym rozwoju i wychowaniu dziecka oparta jest na następujących zasadach:

- Zasada jasnego informowania rodziców o specyfice wychowania w ochronce, zasada współpracy z rodziną oraz konsekwentnego przestrzegania zasad wychowania dla osiągnięcia celu.
- Zasada pierwszeństwa prawa rodziców do wychowania dzieci (mowa o prawie naturalnym) z uwzględnieniem ich praw rodzicielskich, także w związku z planowaniem działań wychowawczych w ochronce.

- Zasada pomocniczości polegająca na służbie rodzinie i niesieniu jej pomocy w wychowaniu dziecka.
- Zasada indywidualnego podejścia do dziecka i jego rozwoju oraz rozwoju wspólnoty osób. Podkreśla się respekt wobec tajemnicy dziecka, a uwzględniając wychowanka jako pierwszy faktor wychowania, jego wartość jako osoby.
- Zasada indywidualnego podejścia do potrzeb, możliwości i problemów rodziny.
- Zasada współpracy podmiotowej - wypracowywanie wspólnego stanowiska nauczycielki i rodziców wobec dziecka i współdziałanie w procesie jego integralnego wychowania.
- Zasada rzetelnego i dyskretnego informowania rodziców o postępach dziecka, jego problemach i potrzebach dostrzeganych w trakcie realizacji zadań wychowawczo – dydaktycznych i opiekuńczych.
- Zasada angażowania rodziców w życie ochronki i jej funkcjonowanie – np. rada rodziców, zebrania rodziców. Zasada organizowania różnych form czynnego zaangażowania rodzin w uroczystości religijne, patriotyczne i okolicznościowe, w spotkania integracyjne, rekreacyjne i formacyjne, także z udziałem specjalistów.

PROGRAM NAUCZANIA REALIZOWANY W OCHRONCE

W Katolickim Przedszkolu Niepublicznym z Nauczaniem Języka Mniejszości Niemieckiej im bł. Edmunda Bojanowskiego „Ochronka” w Chrzastowicach realizowany jest „Program wychowania przedszkolnego według koncepcji pedagogicznej bł. Edmunda Bojanowskiego” opracowany i wydany przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek BDNP w Dębicy 2008r. (red. s. Maria Opiela).

Poszczególne dni tygodnia i ich charakter odnosiły się w pedagogice patrona do treści towarzyszących ludzkiemu życiu w całej jego złożoności, co znajduje wyraz w działaniach wychowawczo – dydaktycznych i opiekuńczych. bł. Edmund Bojanowski brał pod uwagę dyspozycję dziecka do czynnego włączania się w te działania, wynikającą z jego możliwości rozwojowych oraz rytmu życia codziennego. Wychodził z założenia, że dziecko nie pojmuje nic, czego by do życia otaczającego lub okoliczności nie można było odnieść. Dlatego program wychowania przedszkolnego musi być połączony z porami roku. Taki też układ treści programowych zawiera realizowany program dopuszczony do użytku w naszym przedszkolu przez dyrektora, zgodnie z przepisami prawa.

Ścisłe łącznie religii, kultury, natury i życia codziennego wpisane w pory roku kalendarzowego i liturgicznego powinno być skutecznym sposobem scalania nie tylko wszystkiego, co składa się na środowisko wychowawcze, w którym dokonuje się integralny rozwój dziecka, ale także wizję życia ludzkiego, którą sobie dziecko przyswaja. Sam bł. Edmund Bojanowski płynnie posługiwał się zarówno językiem polskim jak i niemieckim i dlatego wychowanie dzieci w dwóch językach i kulturach również tutaj znajduje swoje uzasadnienie.

Zgodnie z tymi treściami i celem integralnego wychowania dziecka nauczyciel używa odpowiednich metod, środków i form działań wychowawczo – dydaktycznych w organizowaniu zajęć w poszczególne dni tygodnia. W nich harmonijnie łączą się treści programowe, obrzędy, zabawy i wszelkie czynności dziecka z życiem codziennym tak, by

miało ono możliwości rozwoju swych zainteresowań, a nauczyciel kształtował jego postawy i przekazywał wartości, którymi winno kierować się w życiu.

Program na poszczególne dni tygodnia

Codziennie nauczyciel razem z dziećmi podkreśla tematykę dnia, a następnie przypomina religijny wątek. Każdy dzień ma swój charakterystyczny klimat, w którym realizowane są poszczególne zajęcia i różnorodne formy aktywności zawarte w planie dnia. Tematyka dnia jest w sposób naturalny przekazywana dzieciom zarówno w języku polskim jak i w niemieckim.

Poniedziałek

Dzień poświęcony Opatrzności Bożej. W poniedziałki nauczyciel uwrażliwia dzieci na dostrzeganie darów Bożej Opatrzności w codziennych sytuacjach życia oraz pięknie otaczającego świata przygotowując je krótko do modlitwy i podając intencje. Nauczyciel kształtuje w ten sposób postawę wdzięczności wobec Pana Boga i ludzi – dobroczyńców. Więcej w tym dniu jest nauczania poprzez zabawę niż indywidualnej nauki zgodnie z powyższym uzasadnieniem określonym przez bł. Edmunda.

Wtorek

W tym dniu nauczyciel przypomina dzieciom Aniołów Stróżów, zwraca uwagę na ich rolę i zadania, jakie mają szczególnie wobec dzieci oraz potrzebę naśladowania ich w życiu każdego człowieka. Nauczyciel wybiera dzieci pełniące rolę Aniołów Stróżów. Mobilizuje ich do takich zachowań, które byłyby wzorem dla innych. Bł. Edmund zaleca w tym dniu równowagę między zabawą a nauką zwracając uwagę na konieczność liczenia się z potrzebami dzieci, rytmem życia i potrzebą stopniowania zajęć, przechodzenia do kolejnych czynności tak, by dydaktyka nie dominowała nad zabawą, ale z niej wynikała we właściwych proporcjach służąc wychowaniu.

Środa

Dzień, w którym w szczególny sposób pamiętamy w swoich modlitwach o zmarłych. Odbywa się w nim mniej samodzielnej zabawy, a więcej nauki, w tym poprzez zabawę. Dzieci pielęgnując pamięć o zmarłych, zachowując zwyczaj modlitwy za ich dusze w sposób obrazowy i obrzędowy zapoznają się z prawdą o życiu, w którym śmierć ma swoje miejsce, ale również nabierają powoli świadomości, że nie jest ona zdolna zniszczyć dobra, prawdziwej miłości itd. Nauczyciel wspomina o tym przy modlitwie porannej przybliżając dzieciom także prawdę o niebie jako miejscu wiecznego życia i szczęścia. Szerzej z tą tematyką oraz zgodnie z możliwościami dzieci zapoznają się na katechezie.

Czwartek

Dzień, w którym wspominamy pamiątkę ustanowienia Najświętszego Sakramentu jest przeżywany bardziej podniosłe, dlatego przeważają wesołe zabawy i nauczanie poprzez zabawę. Nauczyciel podczas porannej modlitwy czyta dzieciom krótkie fragmenty Ewangelii opisujące to ważne wydarzenie, wdraża dzieci do wyrażania wdzięczności i radości poprzez dzielenia się tym, co posiadają, poprzez konkretne, drobne czyny. Nauczyciel zwraca także uwagę na potrzebę pamięci o ubogich, potrzebujących dobroci i miłości, stwarza także okazje dzieciom, by mogły postawy te kształtować w praktyce, by uczyły się dzielić i pomagać w sposób bezinteresowny oraz z szacunkiem dla tych, którym pomagają.

Piątek

Dzień, w którym ze względu na pamięć o Męce Pańskiej, dzieci mają możliwość uczyć się stosownego zachowania, powagi i motywacji do dobrych czynów, które są rezygnacją z czegoś, co je kosztuje, ale przynosi dobro innym. Nauczyciel wdraża dzieci do drobnych ofiar, wyrzeczeń, poświęceń. Uwrażliwia na ludzi chorych i ubogich. Zachęca do odwiedzania ich w domach, robienia miłych niespodzianek, okazywania drobnych gestów miłości. Wprowadzana jest w tym dniu praktyka „rachunku sumienia”, czyli wspólnego zastanowienia się nad zachowaniem dzieci podsumowującego cały tydzień, wzajemne przeproszenie się za wyrządzone zło. Nauczyciel uświadamia dzieciom, że wielkim dobrem, które możemy sobie świadczyć nawzajem jest przeproszenie i przebaczenie, dzięki czemu czas odpoczynku w sobotę i niedzielę możemy przeżywać w radości i zgodzie. Nauczyciel w modlitwie porannej ukierunkowuje spontaniczne intencje dzieci na akty dziękczynienia za to, że Jezus oddał za nas życie, przeproszenia Go za brak miłości i zło. W ciągu dnia zwraca uwagę na to, by zabawy dzieci były bardziej ciche. Praktyki te uczą dzieci właściwych postaw religijnych, ale także umiejętności odraczania czasu zaspokajania potrzeb, wrażliwości na potrzeby innych i konkretnej odpowiedzi na nie.

Środowisko lokalne

Istotnym czynnikiem realizacji procesu wychowawczo – dydaktycznego jest środowisko lokalne, w skład którego wchodzi wiele instytucji służących organizacji życia społecznego, kulturowego i religijnego. Współpraca z nimi może przybierać rozmaite formy. Daje ona przedszkolu możliwość pełniejszego zaangażowania się w życie środowiska lokalnego, współpracy z innymi przedszkolami, szkołami i różnymi instytucjami np. policją, strażą pożarną. Pozwala na zaangażowanie w rozmaite uroczystości, imprezy, akcje, konkursy, festiwale, przeglądy itp.

Celem współpracy ze środowiskiem lokalnym jest:

- integracja przedszkola ze środowiskiem lokalnym,
- rozwój integralny dzieci,
- poznawanie świata,
- umiejętność komunikowania się z innymi,
- szacunek i współodpowiedzialność,

Stosowane metody i formy pracy w przedszkolu

Są to metody oparte na metodyce wychowania przedszkolnego:

Metody czynne:

- metoda samodzielnych doświadczeń,
- metoda kierowania własną działalnością dziecka,
- metoda zadań stawianych dziecku,
- metoda ćwiczeń utrwalających.

Metody oglądowe:

- obserwacja i pokaz,
- osobisty przykład nauczyciela,

- udostępnianie sztuki/dzieła plastycznego, przedstawienia teatralne, ilustrowane
- utwory literackie, koncerty muzyczne.

Metody słowne:

- rozmowy,
- opowiadania,
- zagadki,
- objaśnienia i instrukcje,
- sposoby społecznego porozumiewania się,
- metody żywego słowa.

Ponadto codzienną praktykę pedagogiczną będziemy wzbogacać o metodę:

- nauczania języka mniejszości niemieckiej w formie imersji, czyli maksymalnym otoczeniu się językiem w codziennych czynnościach i przyswajania języka niemieckiego w żywej formie – bez zapamiętywania pojedynczych słówek czy struktur gramatycznych.
- metody aktywizujące (plastyczne, teatralne, ruchowe), spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, wycieczki edukacyjne, wyjazdy rekreacyjne.

oraz o elementy metod:

- pedagogiki zabawy - KLANZA
- nazywania świata- odmienną metodę nauki czytania Ireny Majchrzak
- dobrego startu Marty Bogdanowicz
- ruchu rozwijającego W. Sherborne
- aktywnego słuchania B. Strauss
- bajkoterapii
- nauczania matematyki wg E. Gruszczyk-Kolczyńskiej, E. Zielińskiej,

Tradycje przedszkolne

Przedszkole ma własne tradycje, co podkreśla jego odrębność i specyfikę.

Placówka ma swoje imię, logo oraz kalendarz imprez i wydarzeń:

- pasowanie na przedszkolaka
- Festiwal Piosenki Ochronkowe
- dzień świętego Marcina
- dzień świętego Mikołaja
- spotkanie opłatkowe z udziałem rodziców, podczas którego dzieci odgrywają Jasełka
- bal karnawałowy
- dzień babci i dziadka,
- spotkanie wielkanocne
- pielgrzymka Ochronek z Poręby na Górę Św. Anny
- Dzień Dziecka
- festyn z okazji Święta Rodziny

- Msza Święta połączona z uroczystym rozpoczęciem i zakończeniem roku szkolnego
- wycieczki
- pożegnalna noc z przedszkolem

Zajęcia dodatkowe

- katecheza
- logopedia
- język mniejszości narodowej - niemiecki
- język angielski
- rytmika
- gimnastyka ogólna z elementami gimnastyki korekcyjnej

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna:

- pedagog specjalny
- logopedia
- terapia pedagogiczna
- psycholog

Chcemy wychowywać dziecko :

- ciekawe świata i ludzi, wrażliwe na potrzeby innych
- podtrzymujące własną tożsamość narodową, ale też otwarte na inne kultury, narody i języki
- z bogatą wyobraźnią twórczą, zdolne do spontanicznej ekspresji własnych uczuć i myśli
- samodzielne i radzące sobie z problemami, zmotywowane do wysiłku
- sprawne intelektualnie i fizycznie na miarę własnych możliwości
- w oparciu o chrześcijańskie wartości, zachowując tradycję i wspierając rodzinę

Baza przedszkola:

- dwie sale dydaktyczne oraz szatnia
- sala do zajęć indywidualnych lub pracy w małych grupach
- sala do zajęć SI
- dwa place zabaw
- zaplecze kuchenne, sanitarne i administracyjne

STRATEGIA ROZWOJU PLACÓWKI:

Obszar I: Koncepcja pracy placówki

- Utrzymywanie wysokiej oceny pracy placówki
- Rozwój i doskonalenie jakości pracy przedszkola

Obszar II: Kształcenie

- Doskonalenie umiejętności nauczycieli w pracy z zastosowaniem różnych metod pracy

- Inicjowanie rozwoju zawodowego nauczycieli
- Tworzenie programów autorskich
- Kształtowanie postaw proekologicznych

Obszar III: Wychowanie i opieka

- Badanie oddziaływań naszej placówki na wszechstronny rozwój dzieci

Obszar IV: Zarządzanie i organizacja:

- Zapewnienie wysokiego poziomu pracy edukacyjnej placówki
- Systemowe wspomaganie nauczycieli
- Dbanie o wizerunek przedszkola

Postanowienia końcowe:

- Plan rozwoju przedszkola jest otwarty i może ulegać modyfikacji.
- Plan rozwoju przedszkola jest uzupełnieniem zadań określonych w Statucie.
- Plan rozwoju zatwierdza do realizacji dyrektor przedszkola.
- Zmiany mogą być dokonywane na wniosek dyrektora przedszkola, nauczycieli i rodziców.
- Obowiązuje od dnia zatwierdzenia.

zatwierdzam

Chrzastowice 01.09.2023r.